

NAŠ

Prava vera bodi vam luč,
materni jezik bodi vam ključ
do zvečljanske narodne omike.

A. M. Slomšek.

DOM

GLASILO SLOVENSKE MLADINE

Vsebina:

Stran

Dr. R.: Cerkev in država	145
Savinjka: Moji upi	147
Dr. Jož. Jeraj: Državna vzgoja	147
Tugomer Samov: Tarcizij	150
Pod vaško lipo:	
Narodnogospodarski tečaj v Mariboru in Celju	152
Glej stari Bog še živi	153
Praznik vseh svetnikov v Cettinju	153
Dekliški vrtec:	
Odlomki iz mojega dnevnika	156
Ženstvo in srčna izobrazba	157
Jutranje premišljevanje in delo pridne Micke	159
Društveni glasnik:	
Društvena poročila	160

LETNIK XV.

CELJE.

ŠTEV. 12

DECEMBER 1923.

Uredništvo in upravništvo „Našega doma“

se preseli s 1. številko leta 1924

v Maribor, Cirilova tiskarna, Koroška c. 5.

Vse dopise pošiljajte od sedaj naprej samo na naslov: Uredništvo „Našega doma“, Maribor, Cirilova tiskarna.

Naročnino in reklamacije pa na naslov: Upravništvo „Našega doma“ Maribor, Cirilova tiskarna. Poslužujte se priloženih položnic! V splošnem bo ohranil „Naš dom“ isto smer kakor dosedaj. Za prihodnje leto je obljubilo več odličnih pisateljev sotrudištvo. Uvodni članki bodo tvorili zopet neko enoto. Obravnavali bodo v prvi vrsti narodno — gospodarska vprašanja, ki so posebno važna za našo mladino. Veliko važnost bo polagal „Naš dom“ na sistematično izvedeno organizacijo naših društev. Da bo mogel „Naš dom“ redno izhajati je prisiljeno upravništvo dvigniti naročnino na

12-50 Din.

Kdor naroči več ko 10 izvodov skupno, plača za 1 izvod **samo 12 Din.** Slovenski fantje, slovenska dekleta! Ne mirujte poprej, dokler ne bo „Naš dom“ v roki vsakega dobrega slovenskega fanta in mladenke!

Listnica uredništva. Marsikdo prelistava z jezo in nevoljo ta letnik „Naš dom“. Mnogo upov in mladih nad je pokopanih za vedno na dnu brezsrčnega uredniškega koša. Večno spanje spijo tam pesmi, ki se jim je strla perut pri predrznem poletu, dvogovori, ki so samo po eni nogi prikrevali pred strogega sodnika, dolgi spisi, ki jih je zadušila vodenika. Vsem tem ponesrečenim mrtvorojenčkom želi usmiljeni urednik ob koncu letnika več en „mir, njihovim obupanim duševnim materam in očetom pa kliče: Veseli bodite da so izdahnili Vaši ljubljenci prej, predno so zagledali luč sveta, sicer bi vam napravili več sramote ko časti. Mogoče bo prihodnje leto z drugimi več sreče! — Višavska. Ste Kovačeva Micka ali Županova Špela? Dokler nima urednik Vašega krstnega lista, ne ve čigavo „Srcé“ tako goreče in hrepeneče plamt! — Urška. Ne dregajte preveč v „Brežiški kot“. Tam so doma sami hudi ljudje. Kar je zapisano o „Brežiškem kotu“ drži, to ve urednik iz lastnega opazovanja. Vaši prolidokazi potrjujejo nehote to, kar hočete ovreči. — Mira. Le pogum! Vzíveli se bo treba še nekoliko bolj v vsakdanje življenje čitateljic „Našega doma“. — Anarhist. Prava umetnina obdrži vedno svojo vrednost in bo tudi ugajala. Ples nekaterih okoli tiste moderne nage „umetnosti“, ki noče priznati absolutno nobenih etičnih načel pa dokazuje samo vso duševno revščino in propalost takih plesočih dervišov!

NAŠ DOM

LETNIK XV., ŠT. 12. □ CELJE □ DECEMBER 1923.

Dr. R.

CERKEV IN DRŽAVA.

Dve oblasti od Boga, najvišjega Gospoda stvarstva, dani urejata in vodita človeštvo — cerkev in država.

Smoter države.

Države smoter je čuvati pravice njenih članov in skrbeti za občjo blaginjo. Sredstva, katera rabi, da doseže svoj smoter, so vsa naravnega reda. Oblika in način, po katerem skuša država doseči svoj namen, se more spremeniti po časovnih potrebah in razmerah. V tem svojem delokrogu je država neodvisna od vsake druge oblasti ali suverena.

Smoter cerkve.

Cerkev pa je nadnaravna naprava. Neposredno od Boga je urejena, zato je oblika njena neizpremenljiva. Utemeljena je v večnih božjih zakonih. Namen, katerega je Bog cerkvi postavil, je istotako nadnaraven, da privede vse človeštvo v večno zveličanje. Smotru primerna so tudi sredstva cerkve nadnaravna (n. pr. zakramenti.)

Po namenu ali smotru svojem ima vsaka teh dveh oblastij svoj lasten in neodvisen delokrog, ki pa se vendar spopolnujeta; država skrbi za časno blaginjo na tem svetu, cerkev za večno blaginjo na onem svetu. Ako se vsaka drži strogo svojega delokroga, bo s tem samoposebi že tudi drugo podpirala. Kakor cerkev utrjuje temelj države t.j. družino in občjo pravost, blaži z naukom o krščanski pravičnosti in ljubezni socialne razlike, tako pa tudi urejena država, v kateri vlada varnost in zakonitost, nudi cerkvi najugodnejša tla za izviševanje njene nadnaravne naloge.

Iz tega že sledi, da resnično nasprostvo med cerkvijo in državo ne more nastati, ako ostane vsaka v svojem neodvisnem delokrogu. Ker pa je mnogo zadev, za katere se morata obe oblasti zanimati n. pr. vzgoja mladine (šole), družinsko življenje (sv. zakon) in ker so isti ljudje obenim člani obeh oblastij, verniki in državljani, se delokroga obeh vendar le v mnogočem dotikata (mešane zadeve). Zato govorimo o medsebojnem razmerju cerkve in države.

Razmerje med cerkvijo in državo.

Pravilno medsebojno razmerje more biti le sporazum obeh suverenih oblastij glede na mešane zadeve. Vzorno razmerje, ki odgovarja volji in namenu tistega, od katerega imata cerkev in država oblast, Boga, je sporazumno sodelovanje. Ako nastane kakšno sporno vprašanje med obema, potem naj bi se to uredilo s poganjanji, nikakor se ne bi smelo reševati v medsebojnem boju. Boj med cerkvijo in državo končno vedno državi največ škoduje, ker si država s tem bojem izpodkopa temelj, na katerem je zgrajena.

Stara, od rimskih cesarjev, ki so bili obenem tudi najvišji duhovniki, podedovana je želja svetnih oblastnikov, da bi podjarmili cerkev in svojemu žezlu podvrgli tudi oltarje in svečeništvo. Cezaropapizem ali bizantinizem se naziva ta pojav v zgodovini.

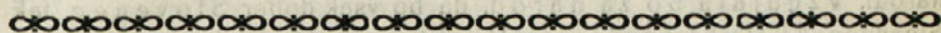
V modernih, brezbožnih (ateističnih) državah se javlja ta želja v „vsemogočnosti“ države. Vsemogočna država ne pripozna v svojih mejah nobene druge neodvisne oblasti, tudi ne duhovne, cerkvene. Cerkev ima le toliko pravic, kolikor jih ji država prepusti; božjih pravic taka država ne pripoznava. Kadar se ji vzljubi, cerkev s svojimi zakoni ovira v delovanju, ali jo pa sploh popolnoma uklne. Taka država skuša cerkev ali sebi zaslužniti, da bi cerkev ne bila nič več kot policijski organ države, ali pa ji delovanje sploh onemogočiti. (V Austriji takozvani Jožefinizem in različne vrste kulturnih bojev).

Ločitev države od cerkve.

Iz istih napačnih nazorov o državni oblasti izvira tudi ločitev države od cerkve. Popolna ločitev je sploh nemogoča, ker je proti naravi in bistvu obeh oblastij. Zgodovina onih držav, v katerih se je ta ločitev izvršila, dokazuje, da taka ločitev obstoja le v tem, da se odnošaji med cerkvijo in državo skrčijo na najmanjšo mero, popolnoma ukiniti se ne morejo. Ločitev se izvrši prijateljsko ali sovražno. Najbolj znana iz sovražstva do cerkve izvedena ločitev je ona na Francoskem l. 1905 in pa na Portugalskem l. 1911. To v resnici ni ločitev, ampak krivičen rop na pravicah in imovini cerkve. Prijazna ločitev se je izvršila n. pr. l. 1787 v Združenih državah severne Amerike, kjer cerkev od države sicer ni priznana kot suverena in neodvisna oblast, pač pa ji je puščena svobodna pravica, da se po svojih cerkvenih predpisih organizira in deluje. Država je direktno sicer ne podpira, a je tudi ne ovira. Papeži in škofje so pač vedno protestirali proti vsaki ločitvi, a v danih razmerah more biti prijateljska ločitev za cerkev, njene naprave in njeno udejstvovanje boljši položaj kakor pa usuznjenje pod državo, ki božjih zakonov ne priznava in ne upošteva.

Sporazum!

Naravno, za obe oblasti edino pravilno ter za človeštvo najblagodejnejše razmerje med cerkvijo in državo je in ostane sporazum, po katerem spoštuje ena druge svobodo, neodvisnost in od Boga ji dani smoter. Ta sporazum se mnogokrat sklepa v obliki posebne, slovesne mednarodne pogodbe, ki se imenuje konkordat.

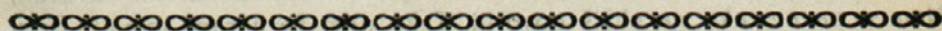
SAVINJKA :

MOJI UPI.

Moji upi in načrti —
vse leži na tleh,
kot da bila bi krivica,
kot da bil bi greh.

V vsem, kar srce si hotelo,
v vsem si varano,
zdaj strmiš v bodočnost temno
bridko razočarano . . .

Nisi vedelo, da zemlja
polzkih stez ima?
Upaš lahko, toda sreče
ti ta svet ne da!

Dr. JOŽ. JERAJ.:

DRŽAVNA VZGOJA.

Živimo v svoji narodni državi. Čeravno morda nismo zadovoljni z njeno ustavo in upravo, vendar nekaj je, kar nam je dragega v njej: da govorimo lahko svobodno svoj jezik in da je naša domovina. Za to državo pa se mora vzgajati naš mladi rod in tudi odrastli. Kajti naša domovina bode tako, kakoršni bodemo mi državljani, ki v njej prebivamo.

Vsebina državne vzgoje.

Vsak človek vzraste v družini, ima svoj rojstni kraj, narod, ki mu pripada, in svojo državo. Od starišev prejme življenje, telo, posebna telesna in duševna svojstva, od rojstnega kraja šege in navade, od naroda izobrazbo in jezik. Kot tak je čisto posebna rastlina, ki raste v čisto posebnem ozračju. Slovenec je nekaj popolnoma izrednega na celem svetu, se razločuje od vseh narodov, ne samo po jeziku, temveč po celem svojem značaju in svojih lastnostih.

Saj govorimo o slovenskem značaju in mislimo Slovenca s svojo ljubeznjivo, tu pa tam pa tudi trmasto naravo, kakoršni smo navadno Slovenci. Da je vsak narod nekaj čisto posebnega, spoznamo iz tega,

da nista tudi v naravnem življenju niti dve drevesi, ki raste v različni zemlji, v različnem podnebju in pod drugimi različnimi naravnimi vplivi, čeravno sta iste vrste, medseboj popolnoma enaki.

Drevo dobi značaj in svoje posebnosti po zemlji, v kateri raste, človek še bolj, ker raste v čisto posebni vzgoji, miljeju, navadah, običajih, življenskih nazorih. Zato bo tudi naša državna vzgoja nekaj čisto posebnega in se bo razločevala od državne vzgoje, ki jo imajo drugi narodi. Vzgajala bo za narod, da bo vsak dober Slovenec, tak Slovenec, ki ljubi svojo zemljo, ki ga redi, ljubi jezik, ki ga je učila rodna mati, ljubi šege domače, vero, v kateri je bil krščen. Če bo vsak izmed nas tak dober Slovenec, bo ljubil tudi državo, ker država mora biti tista uredba, ki mu čuva vse to, kar nam je drago in ljubo: vera, domači dom, jezik, šega in življenje. Vsak dober Slovenec je tudi dober državljan obenem in vzgoja za dobrega Slovenca je tudi vzgoja za dobrega državljana.

Duševna skupnost državljanov.

Država je naravna skupina ljudi, ki imajo isti namen, doseči svetno blaginjo. V državo se združujejo ljudje s sorodnimi dušami, skupnimi cilji. Slovenci, Hrvati in Srbi smo se zato združili, ker imamo soroden jezik in skupne gospodarske cilje. Ti razumeš Hrvata in Srba, Nemca pa ne, ako ga slišiš govoriti. Tako nam že narava sama in Bog, ki nam jo je dal, govori, da spadamo skupaj,

Če smo pa skupaj v eni državi, je potrebno, da se za državno skupnost vzgajamo. Vsi moramo rasti v eno duševno skupnost, da ne bomo samo drug do drugega pravični, temveč se tudi ljubili med seboj. Naša državna skupnost ne bo potem samo skupnost mehaničnega dela in plačevanja davkov v isto blagajno, temveč skupnost čustvovanja in mišljenja. Končni naš cilj mora biti, da se bomo tako vzgojili za državno sožitje, da bomo postali kakor ena družina, kjer vlada med vsemi člani iskrenost in ljubezen.

Če se bo torej Slovenec vzgajal na podlagi svojega narodnega bistva, da bo to, kar je bilo sveto pradedu, spoštoval, ljubil svoj dom in vero, bo spoštoval tudi Hrvata in Srba, ki mu pomagata ustvarjati in braniti pred sovražniki širšo domovino, kakor je njegova domača.

Vsaka družina ima svoje sorodnike, narod slovenski ima tudi svoje sorodnike, in to so Hrvati in Srbi. Res je, da smo različni po značaju, tudi člani ene in iste družine so različni po značaju, nadarjenosti in čednostih, ki jih imajo. Ta različnost pa bo nam Slovencem, Hrvatom in Srbom velika spodbuda, da si medsebojno opilimo svoje značaje.

Ni dobro, če je kak narod čisto enostransko zaljubljen sam v svoje lastno bistvo in noče priznati nobenega drugega naroda. Ne bo nič rastlel, temveč bo celo zabredel v napake. Poglejte Nemce pred vojsko! V svoji narodni oholosti so si domišljevali, da samo Nемеc kaj velja, vse pa, kar imajo drugi narodi, je zanič. Mi ne smemo ili na njihovo pot — seveda tudi Srbi in Hrvati ne —, češ, samo Slovenec kaj velja, temveč pripoznati, da imajo tudi Hrvati in Srbi svoje vrline. To spoznanje bo rodilo pri vseh narodih ta uspeh, da bo naša državna vzgoja delala na to, da bomo prejeli drug od drugega dobre stvari, drug drugemu pa to, kar je slabo, opiljevali. Slovenec se bo učil od Hrvatov njegove samozavesti in ponosa na svoj narod, od Srbov se bo učil državotvornosti, Hrvati in Srbi se pa bodo od nas učili marljivosti in vztrajnosti pri delu, zvestobe v obljubah in zapadne kulture.

Na podlagi teh skupnih vrlin, ko jih vsebuje trojni narod SHS v Jugoslaviji, bo imela naša državna vzgoja za cilj: gojitev vrlin in sposobnosti slovenstva z vrhovno smernico medsebojnega približevanja slovenstva, hrvatstva in srbstva v celotnem narodnem, socialnem, gospodarskem in kulturnem življenju. Podlaga pa mora biti spoštljivost in pravicoljubnost v medsebojnih odnošajih.

Napačna državna vzgoja.

Na napačno pot v državni vzgoji pa bi zašel katerikoli narod, ki bi zaljubljen v samega sebe rekel: Vsi morajo postati taki kakor sem jaz. Če bi n. pr. Srbi rekli: Slovenci in Hrvati morajo postati takšni kakor smo mi Srbi v običajih, šegah, jeziku, veri in obnašanju, in bi v tem zmišlu tudi uravnali državno vzgojo, bi taka napačna državna vzgoja razdrila medsebojno zaupanje med nami, delala bi silo naši naravi ter mogoče celo državo uničila.

Ljudje so namreč kakor rastline ali drevesca. Rastline ali drevesca ne smeš upogibati in lomiti, kakor se ti ljubi, ker se bo stebelce zlomilo. Tudi rastline ali drevesca, ki so navajena domače zemlje, solnca in podnebja, ne smeš presaditi kar naenkrat v popolnoma drugo zemljo. Podobno je tudi žitljenje narodov. Slovenec bo postal dober državljan, ako se bo razvijal po običajih domače zemlje v skladu s svojo preteklostjo, počasi pa tudi sprejemal od Hrvatov in Srbov njihove dobre vplive — istotako in še bolj morajo Srbi in Hrvati sprejemati vplive slovenstva —, da bomo napredovali in se posebno še kulturno približevali.

Tudi ni potrebno za državno skupnost, da bi imeli vsi isti jezik in navade. Glavno je, da se vsi v državi dobro počutimo in vlada med nami bratska ljubezen. Države se nam-

reč ne ustvarjajo z diplomatičnimi potezami državnikov ali z zmagovitimi vojskami. Za silo, za nekaj let lahko skupaj držiš narode, ki se ne marajo, prejalislej pa se bo taka država zrušila. Narodi pa, ki so jih privedle v državno skupnost sorodna kri in še posebno sorodna srca, bodo ustvarili trajno in nezrušljivo državo. „Duh je, ki poživlja,“ ta izrek velja posebno tukaj.

Naša glavna naloga je zato, da damo to podlago naši državni vzgoji. Vrhovno načelo naše državne vzgoje mora biti, da pospešuje z vsemi močmi vzajemno ljubezen med Slovenci, Hrvati in Srbi.

TUGOMER SAMOV:

TARCIZIJ.

Po nemški povesti H. Federerja.

(Nadaljevanje in konec.)

A Tarcizij je že ves zatopljen v igro. — Na postaji ob morju so tudi zviti! Polovico vojaštva skrivajo in zyblijajo Hazdrubalovce na severno utrdbo. Mesto pa tega niti ne opazi! . . .

„Tu, pazi vendar! . . . Saj človek niti gledati ne more kaj takega! . . . Ti tukaj, Hazdrubal, . . . poglej vendar morsko posta —!“

„Ali ne boš tiho, šema!“ zagrozi sedaj največji izmed peterih dečkov in sune svarilca s pestjo v prsa. Tarcizij se opoteče malo nazaj in ne premakne leve roke pod plaščem, kakor da jo nosi obvezano. A že je z dušo in telesom zateleban v igro na tlaku — — —.

9. Junak Gospodov.

Med tem časom je napravila Kartagina še pravočasno rešilno protipotezo na severnem in vzhodnem krilu. Zaenkrat je mesto brez nevarnosti. Scipiona vidita, da sta vse prizadevanje in ves trud ene ure bila zaman. Najmlajši prevrže z nogo ves tabor in skoči pihajoč kakor mačka na Tarcizija. Klodij Piron je, razvajeni sinček vojskovodje Pirona Anksija. Tudi ostali trije plemeniti dečki, katerih očetje so senatorji in so gotovo gori pri cesarju na posvetovanju, se lotijo Tarcizija. Grozeče se postavijo v krogu okoli njega in ga začnejo suvati in biti. Kartažanec, ki mu je Tarcizij rešil mesto, ga ostro sune z nogo in reče:

„Meniš, da rabim tvoje pomoči? Tepec! Ná . . . in ná!“ in z bliskovito kretnjo mu ovije roko okoli vratu in ga trešči na tla. — A Tarcizij skoči še hitreje pokonci, iz oči mu bliska upor — levo roko pa le drži mirno pod plaščom.

„Zakaj se ne braniš?“ ga zasmehuje Klodij.

„Kaj pa nosiš tako skrivaj pri sebi? Ven z roko! Poskusi se z menoj, če si tak punski bahač!“

„Roko ven!“ kričijo fantje. „Bodalo ima pri sebi! Ali je pa nekaj ukradel. Tat, tat! Primite ga! Zgrabite ga!“

Sedaj v hipu vidi Tarcizij s smrtnim strahom v očeh, v kak strahovit položaj je spravil — sebe . . ., ne, ne sebe — svojega násvetejšega Krista! . . .

„Pustite me!“ zaprosi, in vsa drznost izgine iz njegovih oči. „Pustite! Saj moram naprej! Nič ni za vas . . . o, pustite me!“

„Ali nimam prav? Fant je kradel! Potegnite mu roko ven — Hej, sužnji!“ ukaže suhi in bleđi, sicer molčeči Klodij, ki je pa zdaj od veselja nad dogodkom naravnost vzcvetel.

Pod stebrovjem je moralo nekaj mladih zamorcev spoštljivo paziti na gospodke. Takoj skočijo preko trga k dečkom. Tu si hočejo pridobiti naklonjenost svojih muhastih gospodarjev! Tolikokrat jih tepejo in mučijo — in tako redkokdaj morejo vračati . . .

Ko pa vidi Tarcizij to neizmerno nevarnost, tedaj zakriči na ves glas:

„O moj Gospod Jezus Kristus, kaj sem storil!“

„Kristus —! Kristjan je! Ali ste slišali?“ zavriskajo vsi skupaj. „To so sami izdajalci, tatovi, morilci! Sem si takoj mislil! Udarite ga, le po njem! Zadavite ga! — Roko ven! . . . Častilec oslov je — lahko ga umorimo kakor podgano . . .!“ — Divji klobčič je nastal. Z orjaško močjo stiska Tarcizij hostije k sebi. Naj ga ubijejo, samo da se ne dotaknejo njegovega veličastnega Boga, ti povaljanci in divjaki! Moj Bog kako se bi branil?

„Jezus odpusti mi!“ je molil. „Daj, da umrjem! A ti vzleti kvišku! Dvigni se kakor ptica iz moje roke! O Kristus, reši sebe . . . hitro, hitro!“

Tarcizij ne čuti brc in udarcev in niti ne opazi, da ga Klodij kakor tiger grize v levo roko. Ne čuti kako mu zmanjkuje sape pod prsti zamorcev. Čuti le, kako vsi vlečejo za njegov plašč, hoteč se polastiti njegovega Gospoda . . .

Trgajo mu že prste narazen — —.

„Jezušček, najsvetejši, jaz Te ne morem več čuvati . . . Reci, kako Te naj rešim? Reci! . . .“

„Pokaži, kaj imaš!“ zahruli Klodij proti njegovemu že sivnemu obrazu: Tarcizij je pojemal . . . „Pokaži, ali te zadavimo, kakor vas davijo v areni, prokleti žrci otrok!“

Ta psovka je bila Tarciziju kakor razsvetljenje —! V tem hipu mu je bilo, kakor bi zapel Kristus na njegovih prslih: „Kam me naj rešiš? Ali še vprašuješ? K sebi! V svoje srce! Zdaj, zdaj me sprejmi v sveti Večerji, ker me včeraj nisi mogel —! . . .“

„Hočem . . . vam . . . pokazati,“ zagrga sedaj Tarcizij trudoma „pustite me . . . razdrob . . . in ne . . . vidite . . . ničesar.“

„Kurij! Timon! Sporto! . . . Izpustite ga!“ ukaže Klodij. „Pokažati nam hoče, kaj ima v roki . . . Daj sem, lopov! A potem — v kloake z njim!“ . . .

Za trenutek je Tarcizij prost. Čuti, da mu ginevajo moči. Na oči mu lega nekaj, kakor koprena . . . Prav hitro mora porabiti milost.

„O Jezus, jaz nisem vreden . . .“ moli polihoma, iztrga roko z zlomljenimi hostijami izpod raztrganega plašča in zakliče s slabotnim glasom:

„Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! . . .“ in dočim obstanejo dečki za trenutek molče od samega začudenja, zavžije mali junak Gospodov hitro z blaženim, zmagovitim smehlajem najsvetejši Zakrament . . .

Čeprav ga razsrjeni sedaj zopet davijo in bijejo in butajo k tlom, čeprav mu Klodij sramotno pljuje v obraz, Tarcizij se ne premakne več — neprenehoma se smehlja pod krepplji zamorcev in biva že dolgo pri svojem ljubljenem Kralju Jezusu . . . Zaman skušajo rimski okrutneži izvleči iz njegovega mrtvega telesca sveto skrivnost . . .

132

Ni postal vojskovodja in ni zavzel Kapitola. A v tej uri je popravil vso divjost svojega življenja in je zavzel večne poljane in prestole z enim samim zmagovitim mahljajem. —

Vsled strašnega hrupa in rjojenja pred vhodom stopi cesar od svojih važnih opravkov nevoljen k oknu in zakliče:

„Mir!“

Tedaj je videl truplo mrtvega dečka in mlade morilce poleg. In Klodij, nečak Dioklecijonov zakliče:

„Cesar, ta mali lopov je delal tak hrup, dokler ga nismo prisilili k molku. Sicer je pa itak samo kristjan:“

Sedaj je poslal cesar senatorja Feliksa Druza z dvema kvestorjema, naj stvar preiščejo. Sam pa se je vrnil s ponovnim in krepkejšim poveljem: „Mir!“ od okna k svoji mizi, obloženi z zemljevidi in spisi . . .

10. Epilog.

Eden najlepših angelčkov v nebesih, ki so se mu zlata krilca svetila, kakor da bi bila čista nova, in ki je imel najsvetlejši svit okoli glave tak angelček, ki je ravno stepel zadnji zemeljski prašek s svojih nožic, je slišal neprijazno cesarjevo povelje: „Mir!“

Veselo se je nasmehnil: „Ne, ne, cesar, ne damo ti mira! Glej, kak hrup jo napravil že mali Tarcizij. Sedaj pa pomisli, ko pridejo naši veliki možje! — Ne, ne damo svetu mira! Tako dolgo bomo delali, da bo ves svet krščanski!“

Potem pa je pobingljajal vnovič z nožicama, da bi res ne bilo nič več zemeljskega na njih, se nasmehljajal še enkrat črni zemlji in jeznemu cesarju ter vzletel naravnost kvišku, da se kar najlepše pokloni pred prestolom presvete Trojice in pohiti nato takoj k srebrolasemu Apostolu Petru, da mu pove svojo povest in mu sporoči obilo pozdravov od papeža Gaja . . .

POD VAŠKO LIPO.

Narodnogospodarski tečaj v Mariboru in Celju.

Fantje in možje! Ali ste že sklenili, da pridete na narodnogospodarski tečaj, ki bo ob Božiču, 27., 28. in 29. decembra istočasno z enakimi predavanji v Mariboru in Celju. Tečaj bo v Celju vodil g. minister n. r. dr. Korošec, tečaj v Mariboru g. narodni poslanec dr. Hohnjec. Govorili bodo izbrani govorniki, strokovnjaki, dobri poznavalci in srčni prijatelji slovenske mladine. Govorniki bodo v 20 predavanjih obdelali vsa najvažnejša narodnogospodarska vprašanja: domače, mestno, narodno, državno in svetovno gospodarstvo s posebnim ozirom na rodbino in domačo hišo, občino, narod, državo, zvezo narodov ter na kmetijski, obrtniški in delavski stan; dalje: industrijo, denarstvo, trgovino, promet, gospodarske krize in slednjič kulturo. Fantje in možje, ki pridete oa tečaj v Maribor, prijavite se takoj tajništvu

Slov. kršč. soc. zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna; oni pa, ki pridete na tečaj v Celje, se prijavite tajništvu Slov. ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol. V prijavi sporočite: 1. starost, 2. predizobrazba (šole), 3. poklic, 4. ali želite stanovanje (stanovanja bodo brezplačna). Vse podrobnosti Vam naznanimo potem okrožnic in v „Slovenskem Gospodarju“.

Glej, stari Bog še živi!

Slovenski mladeniči in možje, katoliško ljudstvo! O Bogu ne razmišljamo radi. Precej smo si v tem slični! kmečko ljudstvo, meščanski sloji in delavstvo. Vsak vpraša najprej po svojem lastnem Bogu tega ali onega imena; na resničnega Boga, na vero Vanj, se spomni šele najbolj takrat, ko išče pomoči svoji sebičnosti in svojemu ugodju. Govore: da ni več časa za Boga, da je Bog postal že prestar, da vera ni več po novi navadi. Vendar čudno neki: a Boga niso odpravili niti do danes niti bodo gotovi ž njim jatri. Takšni smo: med tem ko Boga zavračamo in se rotimo, da Ga ne poznamo in Ga ne rabimo, se istočasno obračamo Nanj z neštevilnimi prošnjami, poklekamo Predenj in Mu priznavamo udanost. Obenem ko zatrjujemo, da ni Boga, da je nepotrebna vsa vera Vanj, to preklicujemo in priznavamo: Bog je, verujemo Vanj. Smo kakor šaljivec, ki je trdil, da je rdeča barva hkrati še črna in bela.

L. 1898. je bil pri švedskem kralju, protestantu, v avdijenci švedski apostolski vikar monsignor Fallize. Ko le-ta omeni kralju, kako moli vsak dan k Bogu, naj da ob času praznovanja stoletnice francoske revolucije milost krščanskim narodom, da bi spoznali in izpolnjevali predvsem ona načela, ki jih je pomandrala francoska revolucije, namreč da morajo kralji biti kralji, podložniki pa podložniki, ga prekine kralj rekoč: „Prečastiti, pridajte še, da mora predvsem Bog biti Bog, ker to se je najbolj pozabilo. Kako more kralj biti kralj in podložni podložnik, če pa oba ne priznata, da Bog je Bog in da je vsa oblast od zgoraj? Ne bo vam neznan, prečastiti, da se je polastila satanska ošabnost sveta; nihče noče več služiti, še manj se pa podvreči Bogu in po Bogu določenim zakonom. To je žalostno, zelo žalostno!“

Čemu ta zgodba? To so tudi zdanje prilike: najbolj se je pozabilo, da mora predvsem Bog biti Bog. Mladenič, mož, k Bogu, poprimi se dejansko katoliške vere! Ta obnova resničnega krščanskega življenja mora tako v vasi med kmečko ljudstvo kakor v mesto med izobraženstvo in delavstvo. Bog mora biti Bog! ta odmev mora v srca vseh, vsega slovenskega naroda, ki so mu svetovna vojna nenravnost in zlasti še alkoholizem le preveč vidno podstavili polsko desko propadanja. „Udaril te bo Bog, stena pobeljena!“ to žugajoče povelje apostola

sveta sv. Pavla višjemu duhovniku Ananiju, mora zabrniti tja v najtemnejši kot slovenskega domovja na ušesa vsem onim, ki rušijo vero v našem človeku, in to ne odkrito, temveč pritajeno, kakor se ti vje klóp v kožo.

Pa dalje: satanska ošabnost se je polastila sveta, Bogu noče nihče več služiti in se mu pokoriti. Res, namestu božje komande imamo komando mesa, katere vrhovni general sta strast in uživanje. Pobili bi ljudje drug drugega, naravnost zgrizli bi se v mrzličnem pehanju za vsakdanje dobro. Vsak hoče biti samemu sebi neomejen zapovednik, bližnjiku ne mara nihče služiti, kaj šele Bogu. Kakor za stavo se vdajajo ljudje vsem mogočim slastem, kmet in razumnik sta si v tem z rokami precej blizu. Kaj pa preklinjevanje, neotesanost, surovost, pijančevanje? So to morda žlahtne slovenske pasijonke? Ne, to je alarm, da slovenska hiša vrže razpelo božje iz kota, to je upor, ki znači: ne bom služil Bogu, ne narodu, ne bližnjiku, nikomur ne bom služil! Vsi pa bi radi vladali, ne da bi bili vladani.

Evangelist Krek je blagovestil: „Kdor zna najbolje služiti, tisti bo najbolje delal!“ Glej mladenič, mož, to je pa nauk za nas: služiti se moramo naučiti in sicer služiti Bogu, bližnjiku. Ta služba pomeni človeku prostost, dočim je človeška vladna oholost suženjstvo najhujše in najogabnejše vrste. Zato moramo zmetati iz src to suženjsko gnilobo in postaviti tja Boga, da bo On kraljeval in vladal v nas. Gotovo, za vsakdanji kruh se moramo brigati, a vsi skupaj ne smemo pri tem pozabiti: predvsem mora Bog biti Bog, drugo je temu podrejeno. Pretvorimo v splošno dejansko upotrebo najlepši Janez Krekov znanstveni stavek: „Vir socialnemu delu je Gospodovo Srce“ in takoj bomo našli Boga in vse Njegovo.

Anton Martin Slomšek je zapustil v popisu svojega potovanja l. 1833. iz Celovca preko Solnograda, Linca, Dunaja, Marijinega Celja ird. sledečo beležko o bivanju v cerkvi marijacejski: „Človeškega srca se polasti na tem kraju prav posebno čustvo, ko gleda vse te spomenike izprošene milosti od zgoraj. Polno tolažbe govori nekaj k užaljenemu, ranjenemu srcu: Glej, stari Bog še živi!“ In nadalje pristavi: „Najbolje se živi v tisti deželi, v tisti hiši, kjer je še vera hišna mati. Proklet bodi zato oni moderni nauk: država ne rabi nobene vere“.

Da, priznavate veličino Slomškovega duha in njegovih del. Mladenci, možje, neomajeno pa bodite prepričani o Slomškovi izpovedi: Glej, stari Bog še živi! in zavržite ž njim ono moderno geslo: človek, država, ne rabi nobene vere. Nazaj z vero v naša srca, nazaj k Bogu! Slovenski narod: glej, stari Bog še živi! človeku je treba vere, državi je treba vere — to prepričanje raznesite v naše hiše, po

naših poljih in goricah vi, mladeniči in možje. Freiburški nadškof Störber je rekel l. 1898. na javnem zborovanju, da rabimo v našem času mož, ki so močni v veri in stanovitni, ki svoje versko prepričanje tudi vsepovsod korajžno priznajo. To bodi povedano i vam s tega mesta: močnih fantov in mož v veri, stanovitnih, praktičnih katoličanov, teh rabimo Slovenci. Mladeničev in mož se nam hoče, ki jim vera ne bo hlinjenje, ki ne bodo verni le iz stare navade, temveč ki bodo doživljali v svoji notranjosti resnico: glej, stari Bog še živil

„Moški biti se pravi: razločiti in se odločiti“, opredeljuje učenj F. W. Foerster pojem moštosti. Razloči resnico od laži, odloči se za Boga, za neomajeno vero v Boga, ne morebiti za tako vero, ki pozna samo zunanji križ, srce pa o Bogu — Kristusu nič ne ve. Odloči se za pošteno slovensko moško čast. Proč z grdo surovostjo iz moških ust, naj ne pride več preko Tvojih ust kletev in kvanta; možki, naj vam ne vliva v telo korajže in veselja alkoholno upijanjenje! Za svoje početje ste odgovorni vsemu narodu ne samo samemu sebi. Zavedajte se te odgovornosti pred ljudmi in pred Bogom, zavedajte se opominjajočega glasu vesti: glej, stari Bog še živi! in ta Bog odloča o usodi vseh. Ne bodite možje, kakor je pisal svoj čas o njih Grimm iz Göttingena: da je svet sicer poln mož, ki pravo mislijo in učijo, ko pa bi morali tudi to storiti, se jih polasti dvom in malodušnost ter se umaknejo, Nič malodušnosti, ne umakniti se od Boga, od vere Vanj. To je edina prava moštost, to je poštena moška korajža, to je temelj življenja. „Zapomni si dobro, da ni pravice brez vere in da je narod brez vere pošast“, je dejal kralj Artakserkses svojemu sinu.

Glej, stari Bog še živi! — Kjer tega ni, so že trije vogli hiši podrti, četrti pa se ruši. Fantje, možje: bodimo z Bogom, verujmo, bodimo praktični katoličani, potem bo res veljalo o nas: Katoličani smo, Slovenci smo, Marijini otroci smo!

Jože Stabèj.

Praznik Vseh svetnikov v Cetinju. Kakor ves katoliški svet tako smo tudi mi obhajali praznik Vseh svetnikov. Ta dan prihajajo ljudje na pokopališča svojih rajnih dragih, da molijo za njihov dušni mir. Prihajajo od blizu in daleč, ker to je edini dan v letu ko se zbirajo verniki na pokopališčih. Na ta dan posipavajo grobove z belim peskom, okrasijo jih z rožicami in venci ter prižigajo sveče v znak goreče ljubezni do svojih rajnih! Žalosten je bil pa pogled na vojaške grobove na vojaškem pokopališču 38, peš. puka. Tam počiva veliko Slovencev, ki so med svetovno vojno padli oz. umrli v Črnigori in bili potem v Cetinju pokopani. Grobovi so zapuščeni in zanemarjeni, nihče ne skrbi za nje, samo nekaj slovenskih vojakov s kat. vojnim kuratom je molilo

na grobovih svojih padlih vojakov. Po vseh državah imajo krasno oskrbovana vojaška pokopališča, samo pri nas nimajo pristojne oblasti zato ne smisla in ne denarja. S. M. telefonist, Cetinje.

DEKLIŠKI VRTEC.

Odlomki iz mojega dnevnika. Oprostite, da kaj tacega pišem! Prosim, ali niso mlada dekleta neumna? Če sebe pogledam, moram pritrdití, pri drugih menda tudi ne bo kaj boljšega.

Ko sem bila mlada, sem bila bolj neumna ko zdaj. Gledala sem po strani druge punčke, ki so hodile s pobčki (takrat so se mi zdeli veliki gospički) po ulicah in sem si mislila: Šment, Mira, kakšna bi neki ti bila v takemu položaju?.. „Saj res, to bo imenitno, poskusimo!“

Posledica: iz hišnih vrat sem prikorakala, bratranec na moji levici, jaz z navihanim rilčkom in z najdaljšo kikelco. Nekaj časa sva stopala prav svečano; — kar jo odkuriva za mačko, ki je imela na repu privezan rdeč balon, sosedov Ciril je hotel s tem staro teto jeziti.. Konec je bilo najnega sprehoda.

Nam nasproti je stala hiša, velika, dvonadstropna. V njej so prebivali različni ljudje in tudi neki častnik, Rad je gledal mlade punčke, zato sva mu s sestro rekli Babnik. Moja sestra in jaz, ena bolj otročjo in poredna ko druga, sva se igrali „Obisk“ na balkonu. Ne vem, zakaj smo se ravno to najraj igrali! To dramo je kaj rad prišel gledat oni častnik, seve, brez gledališke vstopnice. Namesto tega je pa privlekel fotografični aparat in je nameril cev na naju. Sprva sva bili mirni, le spogledali sva se bistro. Ravno ko oni pravi: „Prosim, mirno,“ mu kakor na povelje pokaževa dolgi nos in hrbet. Kislo se je smejal in jo naglo odpihal. Oče je pa to videl. Prijel je vsako za rep, no, kito, in nama naložil najhujše kazni: sestra je morala po nogavico, jaz pa marš h klavirju! — Kako hitro vse mine! Preje so bili dolgi nosovi na vrsti, zdaj pa dolgi obrazi. Oh, oh!

Ko sem hodila v srednjo šolo, je bilo moderno, da je vsaka deklica imela fanta, ki ji je nosil šolske stvari in še marsikaj drugega. „Hm,“ sem si mislila, „to diši že malo po odraslih!“ — in ugajalo mi je. Ali sem sama poskusila? Ne, zato sem bila preneumna po maminem mnenju, jaz pa mislim, da preponosna!

Čitala sem romane in po cele dneve in tedne čakala, da pride lep princ po me in me vpraša: „Mira, hočeš biti moja?“ — Pa le ni hotel priti — in izbila sem si to misel iz glave.

In zdaj? Sicer nisem še stara, a „zbrihtana“, kakor se pravi. Proloti se me že včasih neko neznano hrepenenje, nekaj nemirnega vzvalovi v mení — pa le za hip — potem je zopet vse trezno in mirno ko prej. In v tistih hudih trenutkih storim včasih kaj, kar objokujem potem dolgo in dolgo in se jezim, da imam srce tako nedostopno in mrzlo.

Kako je pri drugih dekletih, ne vem! Nekatere so boljše od mene, druge zopet iščejo le razkošnost, a sorodne smo si vsekakor: vsaka je gotovo bila kdaj neumna, če ne, pa prerokujem da postane! Vsaki pa svetujem, naj že sedaj moli za pravo pamet, ker tedaj ko znori je gluha in nedostopna za vsak pameten nasvet in opomin, dokler je ne strezne grenko razočaranje.

Mira.

Ženstvo in srčna izobrazba. Vsak lahko iz svoje lastne izkušnje spozna, kolike važnosti je izobrazba srca. Svet je prekopan z grobovi, napojen s krvjo in solzami, okovan v težke verige strasti in hudobije, in čeravno vsi, ki verujemo v Boga, vemo da zemlja niso nebesa za nas, vendar bi na zemlji ne bilo toliko gorja, da ne bi bilo tolikega pomanjkanja prave srčne omike.

Oglejmo si enkrat, kako in koliko smo doslej negovale srca, kje smo storile premalo, kaj smo zanemarile in prezrle, kako bomo to popravile — zlasti še kako hočemo različne sipine, ki jih je hudourje svetovne vojske naplavilo v človeških dušah — odstranili.

Ker pri razvalinah vseh —
bednejše in še strašnejše —
src so naših razvaline.

Stvarnik je dal ženski mehko, nežno čuteče in usmiljeno srce, dal ji je ono milobo in sočutje, ki ga redko le izjemoma kaže moški spol. Ne toliko kakor svojo umsko izobrazbo bo ženska očarala s svojo srčno izobrazbo.

Pri srcu predrage, se začne vrednost vsake ženske — tu se še le konča vsa njena lepota!

Telesni kras, bujno lepo vzraslo in skladno telo vse to hitro mine — vekotrajna, stalna in nepremeljiva pa je edino dušna lepota. Vemo tudi da če jedro ni dobro, še tako čedna lupina nič ne koristi. Neki pesnik lepo pravi:

Kaj pomaga vsa lepota
ako srce lepo ni — —

Kje je glavni vir vse srčne plemenitosti?

Ta glavni vir, solnce našega življenja — je sv. vera! Povesod, kjer so ljudje verni, najdemo veliko srčne izobrazbe in iz nje izvira-jočega poštenja in kreposti. V luči deseterih božjih zapovedi doume-

veren človek vse druge svoje dolžnosti in obvesnosti. Kmečki študent ki si je napolnil glavo z učenostjo, a mu je svet pri tem izpraznil srce, zahrepeni po slamnatem rojstnem krovu, po hiši poštenja vere in priproste sreče. Bridko spoznanje in kesanje prizna:

Draga, srečna vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta!
Da b'uka žeja me iz tvojga sveta
speljala ne bila goljufiva kača!

Zatorej bodimo verne, krepostne mladenke in dosegle bomo najlepšo izobrazbo srca.

Drugi vir: Dom in šola morata storiti več kakor doslej za srčno omiko. Sedaj pa stori dom malo ali pa nič, šola pa premalo. Učencem polni glavo in možgane — srce pa ostane prazno. Dom po večini ni zmožen dati mladi duši zadostne srčne izobrazbe, ker se često zgodi, da kar materino mehko plemenitv srce pozida — surovost in preklinjevanje očetovo podere. Včasih pa tudi mati nima one srčne izobrazbe, ki jo je dolžna nuditi svojim otrokom — in česar kdo nima tega tudi drugim ne more dati.

Tretji vir je lepa knjiga: Čitajmo več! Pa ne vsake knjige, ki nam pride pod roko — in ki neopaženo in previdno kakor kača brizgne strup v naša srca in nam omadežuje domišljijo. Preden začnemo čitati novo knjigo, vprašujmo kako izkušeno osebo za sodbo. Pridno pa čitajmo dobre knjige, ki nam predočujejo lepa plementa dejanja. S tem si bomo blažile srce in spoznavale kake moramo in kake ne smemo biti.

Pripomore veliko k izobrazbi srca, lepo petje. Tu se človeku odpira nov svet. Koliko čiste dušne radosti se užije pri petju. Uri se glas — blaži se srce. Lepo petje v vsaki vasi najbolj označi srčno omiko vaščanov. Vesela pesem vedri žalostno srce, mila pesem pa hladi njegove rane.

Dandanes opažamo žalosten pojav — da je vse naše življenje padlo iz srca v želodec. Nezmernost v jedi in pijači pa vodi v surovost. Surovost je kriva da se ženska ne spoštuje. Ogibajmo se me same vsake surovosti v izrazih in obnašanju.

Vse mi boste prav dale, če trdim, da je žensko življenje, od vseh strani ograjeno s trnjem. Ženska biti pomeni trpeti.

Marsikateri ženi — materi bi njeno občutljivo srce dalje časa utripalo, če bi se ob času, ko se vse ruši okrog nje, ko starejši otroci zaidejo, mož pijančuje, blagostanje gine — krepila in tolažila s pogledom na križ in si tako utrdila svoje srce. Za to se moramo pa že sedaj vaditi s pravo srčno izobrazbo. Ko zremo z nedolžnim pogledom

na bodoča pota našega življenja, ki ga tako rade poiščejo naše misli — ne pozabimo nikdar, da ženska misli bolj srcem kot pa z glavo — da je tu v srcu ono pozorišče kjer se v ženski bori angel — zrcali vsa veličina Evine hčere.

In Gregorčič zopet tak lepo poje: — da je

Srce človeško sveta stvar
ne šali z njim se mi nikdar
v njem pekel naš je in naš raj
se z srcem našim ne igraj!

En gorek rek — srce odpre
en ljub pogled — srce še vžge
en hud pogled — srce mrje
en trd izrek — srce se stré!

Julka Žička.

Jutranje premišljevanje in delo pridne Micke. Ali bi, ali ne? tako se obotavljaš in gledaš nekam obupno na uro, ki enakomerno tiktaka na steni. S strahom zreš skozi okno na nebo, ki se vedno bolj jasni. Ah, težko je vstati! Stisneš se zopet v blazine, zamežiš, a ne gre! Zvon zveni v daljavi — pet je že. Ej, pa le vstanem, pa prav hitro! In kako vesela si, kako ti gre vse izpod rok in ali nisi celo fletnejša, ko druge dni, kadar spiš pozno v beli dan! To si je treba zapomniti! Sedaj pa kar v kuhinjo! Br, pa zakurit bo treba in treske pripraviti! Prav ti je, zakaj pa nisi zvečer vsega pripravila! To bo mamica vesela, ko bo zajutrek že gotov! In tiho greš v kuhinjo. in se sučeš in kretaš, in režeš in melješ, da ti kar vroče postaja in ti je srce polno lepih misli. — Gotova si; Zdaj pa čevlje sem in krtače in začne se veselo likanje! Potem pa metlo v roke in glej, da pospraviš kar le mogoče pred zajtrkom. A kako pospravljáš? Okna odpreš na stežaj, in pogledaš malo ven v naravo, na ulico, na planine, (a ne predolgo) — potem strešeš odeje in odejice, prte in prtice, jih zložiš in položiš na kak stol, nato pa zgrabiš metlo in švigaš z njo sem in tja, v najtemnejši kotiček, pod vsako omaro in pri tem vadiš najgloblje počepe in najraznovrstnejše vzklone. Hudo je to včasih, res in težki vzdihljaji se izvijajo iz prsi! Pa le udati se ne! Kakor hitro omahuješ enkrat, postaneš lena. Kar misli si, da bo ta ali ta prišel, ki ti je neizmerno drag — in vse bo šlo! „Pa tu me zbada, tam boli, res ne morem,“ bo ena ali druga vzdihovala. Ne zmeni se za to! Pomisli na bolečine onih, ki stokajo po več mesecev, da, celo več let v bolnicah in hiralicah! Stori, kar moreš in z bistrim, strogim očesom ter z neusmiljeno roko iztakni najfinejšo pajčevino. Poberi in shrani vsak gumb, vsako iglo, pogláj vsak papirček, ker „was grösser ist wie a Laus, ist gut beim Haus“, pravi Nemeč. Tako se navadiš pri malem štedljivosti in opreznosti. S tem pa ni rečeno da brskaj po smeteh; to prepusti pulkam. Ko si pomella, vzameš cunjo in z njo natančno obrišeš tla; ako je parket, seveda s suho krpo, ki jo večkrat

stepaš, ako so namazana tla, jih umiješ z moko cunjo in večkrat menjaš vodo. Potem šele povoščiš tla, dvakrat ali celo samo enkrat na teden in jih še enkrat obrišeš, da se svetijo ko zrcalo in bi lahko na njih jedla, sedela in plesala. Ko so tla čedna, pa si oddahni in jih prav z veseljem poglej, ker to je bilo res hudo delo! Nato pa spravi pohištvo v red in ga sproti obriši s cunjo, in zraven veselo prepevaj kako veselo in poskočno pesem, potem gre vse nekam po taktu in tako hitro, da se sama čudiš. Naenkrat boš z delom gotova. Kako ti dobro de, ko te očka pogledajo tako, kakor znajo samo oni in mati nedolžno rečejo: „Danes je pa škrateljček zame kuhal.“ In takrat res vstane v tebi škrateljček, v tvojih očeh, v duši in srcu pa postane vse tako prijetno, polno solnca, ki ti sijé potem ves dan. To stori zavest, da si svojo dolžnost zvesto izvršila. — Sršen.

Tujka. Pride dekle v službo v čisto nepoznan kraj. Doma je bila pri Marijini družbi ali pri Dekliški zvezi. Tudi v novem kraju ima spočetka veselje in res pride k sestanku. V kot se postavi in plašno gleda. Druge se pogovarjajo in smejiyo, njo pa pustijo samo stati. Zelo ji je težko in dolgočasno. Približa se tej ali oni ter jo ogovori. Vse krog nje se spogledujejo in obenem utihnejo. Dekleta je sram, da bi se najraje razjokala. Parkrat morda še pride k sestanku, duhovnik spregovorijo kako besedo z njo, ker imajo dosti drugih opravkov, a domača dekleta se ji nočejo nič približati: Tujka ostane tujka med njimi, in zato tudi kmalu ne prihaja več med nje. Tudi k sv. zakramentom začne hoditi bolj poredko. Pride zapeljivec, sladko ji govori; to se zdi dekletu veselo in imenitno, kmalu je pozabljena Marijina družba in — poštenje, in vsa njena nekdanja pobožnost se spremeni v grdo meseno poželjenje. Hujša je ko vsak fant, zgubljena je! Torej dekleta, če pride tujka, sprejmite jo prijazno, pokažite in razložite ji to in ono, peljite jo na svoj dom, kadar ji je dolgčas! Tako bo ostala dobra.

DRUŠTVENI GLASNIK.

Zelo važen za vsa društva na Štajerskem, ki so včlanjena v SKSZ v Mariboru bo občni zbor SKSZ dne 6. decembra ob pol 10. uri dopoldne v društveni dvorani v Lekarniški ulici v Mariboru. Pomen tega občnega zbora je že spoznalo vsako društvo iz razposlanih okrožnic. Občnemu zboru se bodo predložila nova pravila, slična onim, ki so priobčena v Vestniku SKSZ za Kranjsko. Celotna zveza bo dobila (ako bo občni zbor sklenil) novo ime (Prosvetna zveza), vsa društva se naj imenuje enotno (kat. prosvetno društvo). Razgovor bo tudi o razmerju SKSZ v Mariboru do Prosvetne zveze v Ljubljani. Ker je ta občni zbor za reorganizacijo celotnega prosvetnega dela na Štajerskem, v prekmurju in Koroškem tolike važnosti zato je obve-